

Vervolgopleiding Dialyseverpleegkunde

Studiegids
2021

OPLEIDER
Bernadet van der Poel
bmvanderpoel@lumc.nl
Educatie Zorgsector - LUMC

© 2021 Alle rechten voorbehouden
LUMC

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, web-publishing of op welke andere wijze dan ook en evenmin in een gegevensopzoeksysteem worden opgeslagen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de houder van de copyrights.

Voor vragen of informatie kunt u contact opnemen met:

Educatie Zorgsector LUMC,
PB 9600, 2300 RC Leiden

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord.....	4
1. Algemene informatie.....	5
1.1 Doelstelling van de opleiding	5
1.2 Visie op leren en onderwijzen	5
1.3 De structuur van het onderwijs.....	7
1.4 Onderwijs- en Examenregeling (OER)	9
1.5 Vrijstellingenbeleid.....	9
1.6 Diploma's en certificaten	10
1.7 Evaluatiebeleid	11
1.8 Opdrachten en verslagen	11
1.9 Enquêtevoorschriften.....	12
1.10 Afspraken online onderwijs	12
1.11 Afspraken fysiek onderwijs en huishoudelijke zaken	14
2. Opleidingsspecifieke informatie.....	16
2.1 Duur en structuur van de opleiding	16
2.2 Inhoud van de opleiding.....	16
Specifieke modules.....	17
2.3 Afsluiting van de opleiding	19
2.4 Boekenlijst	19
Bijlage(n)	20

Voorwoord

Voor je ligt de studiegids voor de vervolgopleiding Dialyseverpleegkunde.

Deze opleiding wordt georganiseerd door de afdeling Educatie Zorgsector van het Leids Universitair Medisch Centrum. De studiegids is bedoeld om je te informeren over regelingen, richtlijnen, structuur, inhoud en organisatie van de theoretische component van de opleiding.

Uiteraard zijn we zeer nieuwsgierig hoe jij als student de opleiding waardeert. We staan dan ook open voor feedback en willen je vragen om verbeterpunten aan te dragen. In het lesrooster worden verschillende momenten ingepland om de opleiding zowel schriftelijk als mondeling te evalueren.

Mede namens het opleidingsteam wensen we je veel succes toe tijdens je opleiding.

Bernadet van der Poel,
Opleider Dialyseopleiding

1. Algemene informatie

1.1 Doelstelling van de opleiding

Doel van de opleiding is dat de student de benodigde competenties verwerft voor het toekomstige beroep. De opleidingscompetenties zijn afgeleid van het beroepsdeelprofiel en, waar van toepassing, van de eindtermen van de landelijke regelingen van het CZO¹. Na het succesvol afronden van de opleiding is de student toegerust voor de beschreven eisen van de beroepspraktijk.

Definitie beroepscompetentie²

Een beroepscompetentie is een continu te onderhouden en te ontwikkelen combinatie van vaardigheden, kennis, attitudes en persoonskenmerken die nodig zijn om in een bepaalde werksituatie adequaat, effectief en efficiënt te handelen. De beroepscompetenties, vastgesteld door de beroepsverenigingen en geformuleerd in termen van concreet gedrag en resultaten, dienen als uitgangspunt voor de opleiding en zijn in theorie en praktijk duidelijk herkenbaar. In de modules wordt aangegeven welke beroepscompetenties centraal staan.

1.2 Leren en ontwikkelen

Leren en ontwikkelen

De wereld om ons heen verandert razendsnel. Onder invloed van andere opvattingen over gezondheid en ziekte, en technologische mogelijkheden in de gezondheidszorg, vindt een omvangrijke transitie binnen de gezondheidszorg plaats.

Kennis en vaardigheden die op school of tijdens een studie geleerd zijn, verouderen snel. Daarentegen worden vaardigheden als probleemoplossend vermogen, communicatie, nieuwsgierigheid en aanpassingsvermogen steeds belangrijker. Daarom leiden wij, in nauwe samenwerking met het werkveld, zorgprofessionals op tot kritische denkers en creatieve probleemoplossers. Professionals die verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en de maatschappij en leren te reflecteren op eigen handelen en eigen leerproces in de beroepspraktijk.

De zorgprofessionals die wij opleiden zijn in staat zelfstandig en in interdisciplinaire teams te anticiperen op veranderende zorgvragen, nieuwe technologieën en wetenschappelijke inzichten. De basis van ons onderwijs voor het opleiden van deze professionals is een hechte samenwerking tussen betrokkenen, een partnerschap. Een partnerschap met een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de professional in opleiding, de opleider en het werkveld.

Zorgprofessionals, zorginstellingen en opleidingsinstituten ontwikkelen in het landelijk project CZO flexlevel een nieuw, samenhangend en flexibel opleidingsstelsel voor verpleegkundigen en medisch ondersteunende beroepsbeoefenaren. Werkplekleren is hét kernbegrip in deze visie van flexibel en competentiegericht opleiden.

¹ Het College Zorg Opleidingen (CZO) is het samenwerkingsverband van de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) en de NVZ (Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen). Het CZO heeft als doelstelling de kwaliteit en continuïteit van de ziekenhuisopleidingen te bewaken voor medisch ondersteunende en gespecialiseerde verpleegkundige functies: www.czo.nl

² Definitie van Educatie Zorgsector LUMC.

Het leren op de werkplek betekent dat professionals met en van elkaar in een werksituatie leren. Het gaat daarbij om de 'performance' van de zorgprofessional in een bepaalde setting. Met andere woorden: dat wat de zorgprofessional in haar³ beroepspraktijk moet weten, laat zien en moet kunnen.

Entrustable Professional Activities (EPA'S) vormen daarbij de bouwstenen van het leren en ontwikkelen. Het partnerschap tussen opleidingsinstituut en werkveld helpt de zorgprofessional in opleiding transparant te zijn over haar eigen kennis, kunde en gedrag binnen een bepaalde werksetting.

De innovatie van onze verpleegkundige en medische vervolgoopleidingen naar EPA-structuur zal in 2020-2023 gefaseerd plaatsvinden.

Wat betekent het partnerschap in opleiden voor de professional in opleiding

Leren is primair een activiteit van de deelnemer zelf. Professionals in opleiding zijn dan ook verantwoordelijk voor hun eigen aandeel in het leerproces. Deze eigen verantwoordelijkheid betekent dat de professional in opleiding op een proactieve manier leerdoelen formuleert, bewaakt en bijstelt, om zich de vereiste beroepscompetenties eigen te maken.

Voor professionals in wording, diegene die een initiële opleiding volgen, kan het opleidingstraject ook een vormingstraject zijn. Zij moeten zich nog ontwikkelen tot een gekwalificeerd, beginnend zorgprofessional.

Voor alle professionals in opleiding geldt dat het portfolio hét instrument is om de eigen ontwikkeling en het eigen leerproces in de beroepspraktijk inzichtelijk te maken en te sturen.

Wat betekent het partnerschap in opleiden voor de docent/opleider

De praktijk als leer-werkplek betekent ook een verandering voor de docent/opleider. Dat wat de professional in de praktijk moet kunnen, vormt immers het belangrijkste uitgangspunt van het leren. Samenhang tussen werkveld, docent en professional in opleiding is daarbij essentieel.

De docent is in het concept van werkpleklernen niet langer alleen maar degene die kennis overdraagt, maar veel meer degene die theorie vertaalt naar het werkveld. De (praktijk)docenten zijn daartoe in staat vanwege hun kennis, ervaring en affiniteit met de beroepsgroep. Daarnaast kunnen zij door hun didactische scholing de zorgprofessional in opleiding ondersteunen bij het formuleren van diens leerplan en heldere feedback geven op vorderingen. Zij hebben het vermogen een veilig en prettig leerklimaat te creëren door zich als gesprekspartner en coach van de zorgprofessional in opleiding op te stellen. Ook inspireren zij professionals in opleiding door voorbeeldgedrag. Daarnaast zijn zij in staat lesstof te vertalen naar de praktijk en integreren zij praktijksituaties in het onderwijs.

Wat betekent het partnerschap in opleiden voor de werkplek

Voor de collega professionals in het praktijkveld betekent het partnerschap dat zij de professional in opleiding een omgeving bieden, die werkomgeving én leeromgeving is. Professionals op de werkplek zijn niet alleen collega's maar ook rolmodel, opleider, coach en sparringpartner.

De werkplek is in meerdere opzichten de belangrijkste leerplek voor professionals in opleiding. Daar ziet de professional in opleiding wat zij moet weten en kunnen, en hoe zij kan omgaan met moeilijke situaties. Kortom, de plek voor integratie van theorie en praktijk. Een goede werkplek kent een heldere begeleidingsstructuur. Daarnaast biedt deze tijd en ruimte aan de professional in opleiding voor het formuleren van haalbare doelen, waarin concrete feedback en het beoordelen van bekwaamheden essentieel zijn. Natuurlijk heeft de opleiding daarbij ook een verantwoordelijkheid. De principes van werkpleklernen vormen de uitgangspunten voor alle opleidingen en nascholingen. Daarnaast kan de opleiding te allen tijde geraadpleegd worden voor advies en ondersteuning.

³ daar waar gekozen is voor haar of zij kan ook zijn of hij gelezen worden

Wat betekent het partnerschap in opleiden voor het opleidingsinstituut

Als partner in onderwijs zijn wij verantwoordelijk voor het ontwerpen van een curriculum gebaseerd op ontwikkelingen in de zorg en maatschappij en met werkplekleren als uitgangspunt.

De korte lijnen met de beroepspraktijk en het persoonlijk contact met professionals zijn daarin belangrijke waarden voor ons. Als opleidingsinstituut faciliteren we het proces van leren en ontwikkelen met een innovatieve leeromgeving, waarin inzet van bekwame en inspirerende docenten een zelfstandige leerhouding mogelijk maakt. Het regie voeren over het eigen leerproces wordt tevens bevorderd, omdat wij duidelijkheid verschaffen over onze verwachtingen ten aanzien van de professional in opleiding en over de organisatie en uitvoer van ons onderwijs. Als partner zorgen wij ervoor dat het curriculum van een opleidingstraject richting geeft aan studieactiviteiten en leeruitkomsten én professionals in opleiding, opleiders en werkveld met elkaar verbindt.

1.3 De structuur van het onderwijs

De opleiding kent een theoretisch en een praktisch deel.

Theoretisch deel van de opleiding

De opleidingen worden in een samenhangend stelsel aangeboden, waarbij generieke onderwerpen gezamenlijk gevolgd worden. De opleidingen zijn opgebouwd in een modulaire structuur.

Van elke module wordt een moduleboek uitgegeven waarin precies wordt aangegeven wat van jou als student wordt verwacht. Zo staat in iedere module beschreven:

- het algemene doel van de module;
- de te verwerven competenties;
- de studieactiviteiten;
- de praktijkopdrachten;
- de toetsing;
- de moduleorganisatie.

Inzet van de student

We verwachten zelfstandigheid en verantwoordelijkheid voor je eigen leerproces. Dit houdt in dat je:

- voorafgaand aan de colleges de literatuur bestudeert;
- voorbereidende opdrachten maakt;
- een actieve inzet toont tijdens de begeleide en onbegeleide uren in het opleidingsinstituut;
- opdrachten op tijd inlevert.

Alleen als elke student zich op deze manier inzet, kan de docent zijn lesopzet volgen en de gewenste verdieping in de leerstof aanbrengen. Benadeel jezelf en je medestudenten dus niet door (herhaaldelijk) onvoorbereid op het college te komen.

Praktisch deel van de opleiding

Het praktisch deel van de opleiding vindt onder verantwoordelijkheid van de werkgever plaats op die afdelingen waar in het kader van de opleiding de noodzakelijke competenties verworven kunnen worden. Voor het praktisch deel van de opleiding is een praktijkopleidingsboek geschreven: het POB.

De opleiding maakt gebruik van een digitaal portfolio EPASS. Het digitaal portfolio is gedurende het opleidingstraject toegankelijk. Het portfolio is eigendom van de student. De student geeft werkbegeleiders en praktijkopleiders en opleiders toegang tot het portfolio.

Wanneer de opleiding voortijdig beëindigd wordt, ongeacht de reden, zal het portfolio (EPASS) van de student nog een maand benaderbaar blijven voor de student.

De student heeft tot een maand na beëindigingsdatum van de opleiding de gelegenheid om ontbrekende documentatie aan te vullen, die nodig zijn voor het afronden van een module en daarmee voor het verkrijgen van certificaten.

Indien een maand na beëindiging noodzakelijke documenten niet in het portfolio zijn opgenomen/ge-upload, dan vervalt daarmee het recht op het verkrijgen van een certificaat.

Website Educatie Zorgsector en 'mijn pagina'

De student heeft zich aangemeld voor de opleiding op de website van Educatie Zorgsector: www.opleidingenlumc.nl en daarmee toegang gekregen tot 'mijn pagina'.

Op 'mijn pagina' staan o. a. de studiegids, de Onderwijs- en Examenregeling en de planning. Ook het aanvragen van een vrijstelling kan de student doen via 'mijn pagina'.

Tijdens de opleiding worden de behaalde resultaten op 'mijn pagina' getoond.

Online leeromgeving

Tijdens de opleiding wordt gewerkt met onze leeromgeving 'opleidingenLUMC.online'.

Er wordt een account voor aangemaakt waarna de student via e-mail een link ontvangt om dit account te activeren. Hiermee krijgt de student toegang tot onderwijsmateriaal van de verschillende modules van de opleiding. De toegang tot de modules wordt gefaseerd aangeboden.

1.4 Onderwijs- en Examenregeling (OER)

Bij de studiegids behoort een Onderwijs- en Examenregeling (OER). Deze wordt je apart uitgereikt. In deze regeling kun je alle afspraken en procedures vinden die te maken hebben met het onderwijs en de toetsing daarvan. De regeling staat ook op 'mijn pagina'.

1.5 Vrijstellingenbeleid

De Onderwijs- en Examencommissie (OEC) heeft in haar Onderwijs- en Examenregeling (OER) vastgelegd dat verpleegkundigen op grond van eerder verworven kwalificaties en eerder of elders verworven competenties (artikel 4.11 OER) vrijstelling verleend kan worden voor een module of module- of praktijkonderdeel. In de uitvoeringsregeling (paragraaf 1) wordt de regeling rondom de procedure voor een vrijstelling beschreven. Hier worden de mogelijkheden en de aanvraagprocedure verduidelijkt.

Vrijstellingen op basis van eerder verworven kwalificaties (EVK)

Vrijstellen van de generieke module 'Vitale functies en klinisch redeneren' (A-1) (artikel 4.11 lid 4 OER)

Vrijstelling voor de generieke module 'Vitale functies en klinisch redeneren' (A-1) wordt verleend aan verpleegkundigen die minder dan vijf jaar geleden een verpleegkundige vervolgopleiding hebben afgerond of deze module als losse module succesvol hebben afgerond.

Een vrijstelling kan aangevraagd worden via 'mijn pagina'. Hier kan je ook de benodigde documenten, zoals kopie van het diploma c.q. certificaat, uploaden.

De student krijgt een schriftelijk bewijs van de vrijstelling.

Vrijstellen van een specifieke module (artikel 4.11 lid 4 OER)

Vrijstelling voor een specifieke module wordt verleend aan verpleegkundigen met een afgeronde vervolgopleiding die een andere vervolgopleiding met vergelijkbaar karakter starten, met inachtneming van een geldigheidsduur van drie jaar. Zie voor meer informatie hoofdstuk 2 Opleidings specifieke informatie van deze studiegids.

Een vrijstelling kan aangevraagd worden via 'mijn pagina'. Hier kan je ook de benodigde documenten, zoals kopie van het diploma c.q. certificaat, uploaden.

De student krijgt een schriftelijk bewijs van de vrijstelling(en).

Overige vrijstellingen en procedure (artikel 4.11 lid 5 OER)

Op basis van eerder verworven kwalificaties (EVK < 5 jaar) en eerder of elders verworven competenties (EVC) kan vrijstelling aangevraagd worden voor een specifieke module of een moduleonderdeel. Studenten die voor een dergelijke vrijstelling in aanmerking menen te komen, dienen een verzoek tot vrijstelling in bij de secretaris van de Onderwijs- en examencommissie (OEC). Bij dit verzoek levert de student zijn portfolio in met daarin bewijsmateriaal dat is afgestemd op de module waarvoor vrijstelling wordt gevraagd en waaruit EVK/ EVC blijkt. Aanvragen en uploaden van de gevraagde documenten kan via 'mijn pagina'.

De OEC beoordeelt de aanvraag met inachtneming van artikel 4.11 lid 5, daarbij geadviseerd door een opleider, en neemt een besluit. Besluit van de OEC kan zijn:

- vrijstellen van module of moduleonderdeel;
- geen vrijstelling verlenen;
- beginsituatie nader onderzoeken.

Dit onderzoek begint met een portfoliogesprek. Op basis van de uitkomst van dit gesprek kan de OEC besluiten tot:

- vrijstellen van module of moduleonderdeel;
- individueel opleidingsplan;
- afnemen van diagnostische theorietoets, waarna op grond van de uitkomst wordt besloten de student vrij te stellen van de module/het moduleonderdeel, een individueel opleidingsplan te maken of geen vrijstelling te verlenen;
- geen vrijstelling verlenen.

Portfolio

Het portfolio is een uitgebreide beschrijving van opleidingen, werk- en/of levenservaringen. Naast bewijzen van kwalificaties (diploma's en certificaten) gelden bijvoorbeeld cijferlijsten, getuigschriften, verslagen, werkstukken, foto's en dergelijke ook als bewijs van eerder en/of elders verworven competenties. De opleider beoordeelt of het bewijsmateriaal daadwerkelijk is afgestemd op de module waarvoor vrijstelling wordt gevraagd.

Vervolgens wordt beoordeeld of het bewijs van de eerder verworven kwalificatie(s) en/of competenties van de kandidaat voldoende overeenkomt met de te verwerven competenties binnen de module waarvoor vrijstelling is aangevraagd.

Hierbij gelden de volgende criteria:

- Authenticiteit: uit het bewijs blijkt dat de student de verworven competentie ook daadwerkelijk zelf beheerst (geloofwaardig, echt en daardoor betrouwbaar).
- Relevantie: de verworven competentie of het bewijsmateriaal is essentieel voor het beroep waarvoor men opgeleid gaat worden.
- Kwantiteit: aangetoond wordt dat een verworven competentie meerdere malen ingezet is.
- Variatie: aangetoond wordt dat een verworven competentie in verschillende situaties wordt ingezet.
- Actualiteit: een verworven competentie is het afgelopen jaar nog regelmatig ingezet.

1.6 Diploma's en certificaten

Voor de meeste opleidingen bij Educatie Zorgsector ontvang je – als je de opleiding met goed resultaat hebt afgesloten – een CZO-diploma. Voor de niet door het CZO erkende opleidingen ontvang je – als je de opleiding met goed resultaat hebt afgesloten – een diploma van het LUMC.

Daarnaast ontvang je in beide gevallen een resultatenoverzicht.

CZO-diploma's

Voor de opleidingen die door het CZO erkend zijn, geeft het CZO de diploma's uit. Educatie Zorgsector noteert het diplomnummer. Bij verlies van het diploma moet je je richten tot het CZO.

Diploma's van niet door het CZO erkende opleidingen

Voor deze opleidingen ontvang je na succesvol afronden een diploma van het LUMC.

Bij de diploma-uitreiking krijg je ook een gewaarmerkte kopie van je diploma. Een gewaarmerkte kopie van het diploma is een kopie waarop een origineel waarmerkstempel en een handtekening of paraaf van de opleidingsinstelling staat.

Als je meer gewaarmerkte kopieën wilt hebben, kun je die bij het secretariaat krijgen tegen betaling van € 2,50 per gewaarmerkte kopie.

Certificaten

Als je – door omstandigheden – de opleiding niet in z'n geheel afmaakt, ontvang je van de modules die je met goed gevolg hebt afgerond een certificaat met een resultatenoverzicht.

Wat te doen bij verlies van diploma?

1. Voor CZO-diploma's moet je je bij verlies wenden tot het CZO voor een duplicaat.
2. Voor niet-CZO-diploma's kun je bij verlies – tegen vergoeding van de administratiekosten – een duplicaat krijgen bij het secretariaat van Educatie Zorgsector.
3. Voor een kopie van het resultatenoverzicht geldt dezelfde regeling als voor niet-CZO-diploma's.

1.7 Evaluatiebeleid

Evalueren is het verzamelen van informatie over kwaliteit, in dit geval de kwaliteit van het onderwijs. Op basis van evaluatiegegevens kunnen verbeteringen of wijzigingen worden aangebracht in de modules. De opleiding evalueert met studenten, docenten en met de aangesloten ziekenhuizen. Van onze studenten ontvangen we daarnaast graag feedback op inhoud en opzet van de opleiding.

- Bij de afsluiting van elke module evalueert de opleider met de groep **studenten** de uitgevoerde module. Dit gebeurt zowel mondeling als schriftelijk.
- Vanuit de studentenevaluaties vindt zo nodig tussentijds terugkoppeling naar een individuele **docent** plaats over inhoud en vorm van de betreffende lessen.

Binnen twee formele overlegorganen wordt de opleiding met de **ziekenhuizen** geëvalueerd.

1. In het **praktijkopleidersoverleg**, dat tweemaal per jaar plaatsvindt, worden opleidingsinhoudelijke aspecten besproken, gericht op zowel de praktijkopleiding als het theoretisch onderwijs. De praktijkopleidersgroep werkt voorstellen uit over ontwikkelingen of herzieningen binnen de opleiding, en legt deze voor aan de adviescommissie.
2. De **adviescommissie**, die tweemaal per jaar bijeenkomt, bestaat uit het hoofd afdeling Educatie Zorgsector, opleider, en hoofden en managers van afdelingen. De adviescommissie adviseert de afdeling Educatie Zorgsector over structurele wijzigingen van beleid die directe consequenties (kunnen) hebben voor de organisatie op afdelingsniveau. Ook worden de voorstellen vanuit het praktijkopleidersoverleg besproken en vastgesteld.

De resultaten van de evaluaties kunnen reden zijn tot bijstellen van het leerplan of onderdelen daarvan.

1.8 Opdrachten en verslagen

Voor het inleveren van schriftelijke toets opdrachten en portfolio-opdrachten gelden de volgende criteria:

Ten aanzien van de lay-out

- Het document dient voorzien te zijn van voorblad met daarop:
 - (geboorte)naam;
 - groep;
 - naam van de module;
 - opdrachtnummer/studieactiviteit;
 - datum.
- Het document wordt in een Word-document ingeleverd (gangbaar lettertype).
- Het document bevat een paginanummering en een inhoudsopgave.
- Het document voldoet aan de inhoudelijke eisen van de betreffende opdracht, zoals vermeld in de module.

Ten aanzien van inleveren

- Inleveren op de afgesproken datum die vermeld staat in de opdracht of module. Als een opdracht niet ingeleverd is op de afgesproken datum treedt de herkansingsregel in werking.
- Inleveren per **e-mail** aan de opleider en/of via de online leeromgeving .

Ten aanzien van bronvermelding

- Citaten en verwijzingen staan met een directe bronverwijzing in de tekst.
- De gebruikte literatuur en/ of bronnen wordt opgenomen in een literatuurlijst opgesteld volgens de huidige APA-richtlijnen.

Van bovenstaande regeling kan alleen worden afgeweken als student en opleider dit nadrukkelijk overeengekomen zijn.

1.9 Enquêtevoorschriften

Voor het doen van onderzoek en/of een enquête, al dan niet in het kader van de opleiding, dient men zich te houden aan de enquêtevoorschriften die gelden in het ziekenhuis waar men het onderzoek en/of de enquête wil uitvoeren.

1.10 Afspraken online onderwijs

Naast het onderwijs on campus wordt een groot deel van de lessen en toetsing online verzorgd.

Dit betekent dat de student een aantal faciliteiten voorafgaand aan het studiejaar moet realiseren en dat gedurende het studiejaar de student zich aan een aantal regels moet houden.

Faciliteiten die de student zelf moet organiseren

- Laptop en/of computer met microfoon.
- Webcam en/of computer/laptop met camera.
- Goed werkende Wifi of vaste internetverbinding.

Regels voorafgaand aan het volgen van online onderwijs c.q. aanwezigheidsplicht

- De student volgt het lesprogramma volgens het aangegeven rooster. Indien afwezig bij een online les en/of responsiecollege, heeft dit consequenties (zie OER). Eventuele les vervangende en/of voorbereidende opdrachten zijn verplicht om te maken.
- Geplande afwezigheid moet van tevoren i.o.m. de praktijk en opleider worden gecommuniceerd.
- Ongeoorloofd verzuim wordt door de opleider aan de praktijk gemeld.

Regels bij het volgen van online onderwijs

- De student logt op tijd in.
- De student heeft een goed werkende Wifi of vaste internetverbinding.
- Bij de start van de online les zet de student de microfoon uit en de video aan. Een student die op moment van de les geen camera heeft op zijn PC/laptop meldt dit tevoren aan de opleider of docent. Hij gebruikt daarnaast de camera van zijn mobiele telefoon (de student is dus op twee manieren ingelogd).
- De student is voor de docent altijd zichtbaar aanwezig (een zwart scherm is niet geoorloofd).
- De student kijkt recht in de lens, draagt nette kleding en maakt geen gebaren die deelnemers verkeerd kunnen opvatten. Ook een passende achtergrond en de juiste belichting zijn belangrijk.
- Tijdens de online les worden geen maaltijden genuttigd.
- Iedere student getuigt van een proactieve houding tijdens de les, d.w.z.
 - Iedere student geeft via de chat-functie aan de docent een reactie, wanneer daarom wordt gevraagd. Dit vormt namelijk een bijdrage aan het leren.
 - De student is geconcentreerd aanwezig en maakt gedurende de les geen gebruik van de telefoon tenzij dit is toegestaan door de docent.
 - De student stelt zoveel mogelijk vragen via de chat en/of geeft via een emoticon of hand op steken aan dat hij/zij een vraag wilt stellen.
- Op verzoek van de docent vervult een student de rol van co-host tijdens een Online-sessie.
- Iedere student is verantwoordelijk voor zijn eigen leren en voor een bijdrage aan het leren van de studiegroep, zeker als de grote groep uiteengaat in zogenaamde break-out rooms.
- Studenten nemen de sessie niet op of verspreiden de inhoud niet anderszins, tenzij dit met de docent en de medestudenten is afgesproken.
- De studenten verlaten de zoomsessie alleen in overleg met de docent. Tussentijds toilet gebruik wordt gemeld op de chat aan de opleider/docent.
- Elke 50 minuten zorgt de docent voor een korte pauze, zodat ieders ogen even rust krijgen en de benen gestrekt kunnen worden.

Toelichting

De docent observeert tijdens de lessen de student en haalt uit zijn/haar observatie informatie over de mate waarin de lesstof begrepen wordt en herkenning plaatsvindt van belangrijke onderdelen. Als de docent bijzonderheden denkt te observeren, zal de docent de student hier buiten de groep individueel over benaderen.

Microfoons 'aan' van alle studenten kan een storing in het-systeem veroorzaken. Als de docent een reactie vraagt, dan zet de student de microfoon aan. Interactie tussen de student en de docent is belangrijk om de leerstof actief te verwerven en een begin te maken met het verwerken van de leerstof. Door vragen en opdrachten stimuleert de docent dat beide

processen bij de studenten plaatsvinden. Natuurlijk is een reactie van elke student dan een indicatie hoe een student dit doet. De docent kan hiermee de spreekwoordelijke vinger aan de pols houden.

Leren en doceren op afstand is intensief. Voor een docent is het soms (te) veel om het les geven te combineren met observeren van studenten, met het begeleiden van het proces van Online conferencing én met het bekijken van individuele vragen in de chat. De docent kan een student vragen om deze laatste taak op zich te nemen. De co-host bepaalt dan welke vraag wanneer aan de orde komt, door de betreffende student uit te nodigen om zijn vraag (met microfoon aan) te stellen.

Per sessie van 60 min. kunnen bv. twee studenten ieder 30 minuten deze taak vervullen. Zo is de inspanning voor de studenten ten behoeve van het eigen leren en het leren van de groep goed te verdelen.

Wanneer studenten in kleine groepjes werken aan tussenproducten van het leren, zoals een deelopdracht die terug gerapporteerd wordt aan de hele groep, dan is ieders bijdrage gewenst. Om een veilige leeromgeving te creëren, moet iedere student zich veilig voelen om antwoorden te geven (en deze hoeven niet goed te zijn), te reageren op de docent of de groep om het leren te bevorderen

Bij hybride onderwijs is een deel van studenten in het klaslokaal met de docent. De overige studenten volgen het onderwijs via Online conferencing vanaf huis. Om een gelijkwaardige deelname aan de onderwijsactiviteit te bevorderen, gebruiken alle studenten de chat-functie als zij een vraag hebben. Als de docent een vraag aan de aanwezige studenten stelt, dan herhaalt de docent de antwoorden van studenten. Dit om te zorgen dat alle studenten het antwoord meekrijgen en de reactie van de docent daarop kunnen volgen.

1.11 Afspraken fysiek onderwijs en huishoudelijke zaken

Om het onderwijs voor alle groepen in gebouw 3, het Onderwijsgebouw, goed te laten verlopen, geldt een aantal algemene afspraken:

1. Je wordt verzocht om het niet (op tijd) aanwezig zijn van een docent direct te melden bij de opleider of het secretariaat.
2. Je wordt verzocht de onderwijsruimten netjes achter te laten.
3. Als je een onderwijsruimte verlaat, is het raadzaam géén spullen van waarde achter te laten. Het management is niet aansprakelijk voor het zoekraken van eigendommen van studenten.
4. Je wordt verzocht op tijd aanwezig te zijn bij de onderwijsactiviteiten.
5. Afwezigheid tijdens studieactiviteiten wordt geregistreerd.
6. Gezien de vele opleidingen, cursussen en overige onderwijsactiviteiten die in het gebouw plaatsvinden, met de daarbij behorende tentamens en examens, word je vriendelijk verzocht om zo rustig mogelijk te doen als je de onderwijsruimte verlaat en door de gangen loopt.
7. Tijdens de onderwijsactiviteiten dienen de mobiele telefoons uit te zijn. In noodgevallen kan gebeld worden naar het Onderwijs Service Punt, telefoon 071 526 8530.
8. Je kunt gebruikmaken van de Walaeus bibliotheek in het LUMC, gebouw 1, route 555. Lenen kan nadat jij je hebt laten inschrijven, op vertoon van je LUMC (studenten)pas, bij de balie van de bibliotheek.
9. Bij de koffieautomaten in gebouw 3 op de begane grond en op de vierde verdieping kun je alleen contactloos betalen.
10. In de restaurants in gebouw 1 en 2 kan niet contant betaald worden.

Gebruik van je studentenpas
– Je kunt met je studentenpas printen en kopiëren. Hiervoor dien je een print tegoed op je pas te zetten. Meer informatie over printen in het LUMC vind je op 'mijn pagina'.

11. Het is niet toegestaan om je fiets, bromfiets of ander vervoermiddel in of rond de gebouwen te plaatsen. Gebruik hiervoor het openbare deel van de fietsenstalling in gebouw 3.
12. Waterkokers, koffiezetapparaten e.d. zijn niet toegestaan in de onderwijsruimten.
13. Het LUMC is rookvrij dat houdt in dat er in alle gebouwen en op het LUMC terrein niet wordt gerookt.
14. Spoedeisende zaken, zoals brand of andere calamiteiten, moet je melden op 071 526 66 66. Aanwijzingen van de afdeling Beveiliging dien je op te volgen.

Tot slot: draag je studenten- of personeelspas, zodat de medewerkers van de beveiliging je geen (overbodige) vragen hoeven te stellen.

2. Opleidingsspecifieke informatie

2.1 Duur en structuur van de opleiding

Toelatingsvoorwaarden

Om tot een van de opleidingen toegelaten te worden gelden de volgende toelatingsvoorwaarden :

- Je bent verpleegkundige, BIG-geregistreerd.
- Je hebt gedurende de opleiding een aanstelling bij een ziekenhuis op een dialyseafdeling, zodat je de beroepscompetenties kunt behalen

Vrijstellingen

Verpleegkundigen met recente en relevante werkervaring zijn op vertoon van een geldig certificaat dat niet ouder is dan vijf jaar, vrijgesteld van de module Vitale functies en klinisch redeneren (A-1). Zie voor meer informatie over vrijstellingen en de procedure voor aanvragen en verlenen van vrijstellingen hoofdstuk 1.5.1 en 1.5.2.

Duur van de opleiding

De opleiding bestaat uit een theoretisch en een praktisch deel. Het praktisch deel van de opleiding omvat minimaal 1500 uren. De opleiding duurt in totaal 15 maanden bij een dienstverband van 32 – 36 uur. Het praktisch deel van de opleiding kan ook in deeltijddienstverband van minimaal 24 uur per week uitgevoerd worden , waarbij de opleidingsduur evenredig verlengd wordt (zie onderstaande tabel).

dienstverband	opleidingsduur
32 t/m 36 uur per week	15 maanden
31,99 t/m 24 uur per week	18 maanden

In hoeverre van deze dienstverbanden gebruik gemaakt wordt, is instellingsbeleid.

Structuur van de opleiding

Het theoretisch deel van de vervolgopleiding vindt plaats in het Opleidingsinstituut van het Leids Universitair Medisch Centrum en wordt georganiseerd door de afdeling Educatie Zorgsector.

De lestijden lopen van 8.30 uur tot 16.45 uur. De studiebelasting van de opleiding omvat gemiddeld 10 uur per week. De theorie-uren zijn verdeeld over 29 lesdagen van maximaal 8 uur. Een lesuur duurt 50 minuten. Het praktisch deel van de opleiding vindt plaats op de voor de opleiding relevant zijnde afdelingen van de deelnemende ziekenhuizen.

De planning van de modules en lesdagen is te vinden op: www.opleidingenlumc.nl

2.2 Inhoud van de opleiding

Theorie

Het theoretisch onderwijs omvat de hieronder beschreven modules, die op verschillende manieren getoetst worden.

Generieke modules

De generieke modules worden in alle verpleegkundige vervolgoopleidingen aangeboden. De module Vitale functies en klinisch redeneren (A-1) wordt gepland met studenten van verschillende opleidingen. De generieke modules vormen de start van het verwerven van competenties voor algemene taken van de gespecialiseerd verpleegkundige.

Studievaardigheden (A-0)

De module Studievaardigheden is gericht op ondersteuning bij het leren in theorie en praktijk en draagt bij aan jouw ontwikkeling tot gespecialiseerd verpleegkundige. Aan bod komen onderwerpen als: leerstijlen, praktijkleerplan en opbouw portfolio, reflecteren, coaching, leren en samenwerken.

De module volg je zelfstandig gedurende de eerste maanden van je opleiding en bestaat voornamelijk uit zelfstudie.

Vitale functies en klinisch redeneren (A-1)

Deze module is gepland aan het begin van de opleiding.

Klinisch redeneren kan alleen als je kennis hebt van de verschillende vitale functies. Onder vitale functies worden respiratie, circulatie, neurologisch systeem, milieu interne, temperatuurregulatie, psychisch, sociaal en spiritueel systeem van de patiënt verstaan.

Je leert in deze module de patiënt systematisch en goed te observeren en conclusies te trekken uit de gedane observaties. Ook leer je verbanden te leggen tussen de verschillende vitale functies en de verpleegkundige diagnoses en interventies daarop af te stemmen.

Bovenstaande moet je beheersen om de overige modules goed te kunnen volgen.

In de module wordt de stof aangeboden die voor alle vervolgoopleidingen noodzakelijk is en je volgt deze module met studenten van andere verpleegkundige vervolgoopleidingen.

Professional in de zorg (A-2)

Deze module is gericht op ontwikkelen van kennis en vaardigheden om Evidence Based Practice toe te passen in context van je beroep. Verder staan er in de module

studieactiviteiten voor generieke onderwerpen als leiderschap en ethische dilemma's.

De afsluitende opdracht van deze module is het schrijven van een CAT (critically appraised topic) en een implementatienotitie.

Specifieke modules

Module Chronische hemodialyse (DIAL-1)

Dit is de eerste specifieke module voor de vervolgoopleiding dialyseverpleegkunde. In de module komen onderwerpen aan bod die de basis vormen voor de vervolgoopleiding dialyseverpleegkunde.

Het ontstaan van de nierinsufficiëntie en de optredende complicaties hierbij worden hierin behandeld. Ook leer je meer over de techniek van de dialyseapparatuur en de verschillende kunstnieren, de natuurkundige en scheikundige principes. De medische en verpleegkundige zorg rondom de chronische hemodialysepatiënt komen uitgebreid aan bod. Vanaf de pre-dialysefase wordt de patiënt in kaart gebracht tot en met het chronisch hemodialysepatiënt zijn. De studieactiviteiten gaan in op deze fases en de gevolgen die een chronische hemodialyse behandeling heeft op het leven van de patiënt en zijn naasten.

Module Peritoneale dialyse (DIAL-2)

Peritoneaal dialyse is als nierfunctie vervangende therapie de meest voorkomende na de hemodialyse.

Via een machine of handmatig wordt dialysaat in de buikholte gebracht. In deze module komen de diverse vormen van peritoneaal dialyse aan bod. Peritoneaal dialyse heeft veel voordelen, zoals eigen regie over de behandeling, vrijheid en mobiliteit, zelfstandigheid van de patiënt omdat deze de handeling thuis zelf kan uitvoeren.

Verpleegkundigen spelen een belangrijke rol in het leren omgaan van nierpatiënten met peritoneaal dialyse. Voorlichting en begeleiding speelt een grote rol. Daarom is er naast de medische aspecten, aandacht voor verpleegkundige vaardigheden zoals patiënteducatie, instructie, training en begeleiding.

Module Transplantatie (DIAL-3)

Voor veel mensen met een zeer slechte nierfunctie is een niertransplantatie de beste behandeling. In deze module komen alle aspecten rondom transplantatie aan bod.

Orgaandonatie, voorlichting, medische en verpleegkundige aspecten als ook de impact van een transplantatie en de psychosociale aspecten worden besproken.

Module Acute hemodialyse, filtratietechnieken, plasmaferese en hemoperfusie (DIAL-4)

In deze module gaat het vooral over het acute werk op de dialyseafdeling en op de IC.

Pathologie bij acute nierinsufficiëntie en acute hemodialyse komen aan bod, jouw rol als verpleegkundige in zo'n acute situatie worden besproken. Daarnaast krijg je uitleg over de diverse filtratietechnieken, plasmaferese en hemoperfusie

Module Ketenzorg (DIAL-5)

Deze module loopt door de hele opleiding heen behandelt onderwerpen welke zijn toepasbaar bij de verschillende patiënten categorieën. Denk hierbij aan e-health, zelfmanagement en kwaliteitszorg. Daarnaast sluiten vakken als diëetiek, palliatieve zorg of thuisdialyse aan bij de keten van dialysezorg. Deze module draagt bij aan een bredere ontwikkeling van de dialyseverpleegkundige.

Toetsing

De theoriemodules worden getoetst en dat kan op verschillende manieren. Zo zijn de volgende toetsvormen opgenomen in het programma:

- (casus)presentatie;
- kennistoets;
- geïntegreerde toets;
- take home toets;
- een combinatie van bovenstaande toets vormen.

Praktijk

Het praktisch deel van de opleiding vindt plaats in de instelling waar je een dienstverband hebt.

De praktijkleerroute is zodanig samengesteld dat je de beroepscompetenties van de Dialyseverpleegkundige kunt verwerven bij de verschillende patiënten categorieën.

Naast het werken op de eigen afdeling, zijn er ook een aantal verplichte stages. Deze stages zijn bedoeld om je ervaring te laten opdoen in de ketenzorg:

Het betreft de volgende stages:

- Afdeling Peritoneale dialyse (minimaal 64 uur)
- Intensive Care (8 uur)
- 1 huisbezoek bij een patiënt die thuis dialyseert (HD/PD)

Tijdens de opleiding werk je aan de hand van praktijkopdrachten die je helpen je competenties gestructureerd te ontwikkelen. Overzicht van de opdrachten vind je in het praktijkopleidingsboek (POB) en in het digitaal portfolio (EPASS).

Per instelling zijn andere regelingen voor aard en lengte van de praktijkleerperioden. Er dienen in ieder geval minimaal twee praktijkleerperiodes te zijn. Oriënteer je daar dus verder in de instelling zelf op.

Portfolio

Tijdens de opleidingen wordt gewerkt met een digitaal portfolio (EPASS). Met het portfolio maak je inzichtelijk hoe je hebt gewerkt aan de beroepscompetenties en in hoeverre je deze beheerst. Met het portfolio laat je je ontwikkeling zien naar beginnend gespecialiseerd verpleegkundige. Het portfolio geeft uiteindelijk een overzicht en samenvatting van zowel de kennis die je tijdens het theoretisch onderwijs hebt verworven als van de bekwaamheden en beroepshouding die je in de praktijk hebt eigen gemaakt.

2.3 Afsluiting van de opleiding

Indien de theorie, alle praktijkopdrachten en de praktijkleerperioden succesvol afgesloten zijn, kun je je opleiding afronden. Als het portfolio voldoet aan de daarvoor gestelde criteria krijg je het diploma uitgereikt.

Voor de volledige regeling over de voortgang en afsluiting van de opleiding wordt verwezen naar de Onderwijs- en Examenregeling, paragraaf 4 Toetsing en examinering.

2.4 Boekenlijst

Verplichte literatuur – generiek	ISBN-nummer	Indicatie prijs
Koetsenruijter, M.C. en Heide, W. van der (2014). <i>Reflecteren. Handvatten voor verpleegkundigen</i> (2 ^e druk). Boom Lemma Uitgevers.	9789462363939	€ 36,95
Martini, F.H. , Bartholomew, E. F. (2017). <i>Anatomie en fysiologie. Een inleiding</i> . (6 ^{de} druk) Editie uitgeverij Pearson Education	9789043035873	€ 59,95

Verplichte literatuur – specifiek	ISBN-nummer	Indicatie prijs
H.P. de Bruin-Hei, E.P.M. ter Horst-Kerkhof, H. Boldewijn en M.G. Koopman (2011) <i>Leerboek Dialyseverpleegkunde</i> Houten. Bohn Stafleu van Loghum (6 ^{de} ongewijzigde druk 2018)	9789036811705	€ 99,95

Contact

Algemeen postadres

Leids Universitair Medisch Centrum
Directoraat Onderwijs en Opleidingen
Afdeling Educatie Zorgsector
Postzone V0-P
Postbus 9600, 2300 RC Leiden

Bezoekadres

Onderwijsgebouw (gebouw 3)
Afdeling Educatie Zorgsector
Hippocratespad 21
2333 ZD Leiden

E-mailadres	educatiezorgsector@lumc.nl
Telefoonnummer	071-52 68530
Website	www.opleidingenlumc.nl
LMS	www.opleidingenlumc.online.nl

Onderwijs- en Examencommissie

Brigit Zwartendijk (voorzitter)
Sandra Westerbeek (secretaris)
071-52 68767
swesterbeek@lumc.nl

Leden

Marjolein Schumacher
Mia Cools
Amber Pruysen
Cisca van Iperen
Alba Sanz Gracia

Toetsbegeleidingscommissie

Ilonka Pieters (voorzitter)
Barbara Nagtegeller (secretaris)
071-5268535
B.Nagtegeller-van_Haarlem@lumc.nl

Leden

Mirjam Lambooij
Peter Schouten
Frank Janszen
Anneke Kramer
Talitha Maassen-van Roode

Hoofd Educatie Zorgsector

Brigit Zwartendijk
071-52 68550/68530
b.zwartendijk@lumc.nl

Opleider(s)

Bernadet van der Poel
06 25 39 66 46
bmvanderpoel@lumc.nl

Organisator(en) opleidingen

Sandra Baak
071-5268352
06 21 35 50 36
a.j.baak@lumc.nl

